AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU **ATODIAD A**

Gwasanaethau Archwilio Mewnol – Crynodeb Blynyddol o Argymhellion a Barn yr Archwiliad 2018/19

	Maes Archwiliadwy	Y Negeseuon Allweddol a'r Argymhellion ar gyfer Gwella	Critigol	Pwysig	Canolig	Mân	Cyfan-swm	Barn yr Archwiliad
1	**Credydwyr (System P2P Proactis)**	1) Dylai Rheoliadau Ariannol a Rheolau Sefydlog Contractau yr Awdurdod gael eu diweddaru a'u diwygio i ddarparu cyngor ac arweiniad priodol i'r swyddogion. 2) Dylai'r Gwasanaeth greu gweithdrefnau ysgrifenedig manwl ar gyfer y staff, i ddarparu arweiniad cam wrth gam ar archebu a derbyn nwyddau, gwaith a gwasanaethau. 3) Dylai'r Gwasanaeth sefydlu rhestr annibynnol o swyddogion sydd â'r awdurdod i fewnbynnu a chymeradwyo archebion a hynny dim ond ar ôl cael cyfarwyddyd ysgrifenedig gan y Gwasanaeth Tân. 4) Dylid gwneud trefniadau fod pawb sydd ag awdurdod i lofnodi, ac sy'n gwneud penderfyniadau am gontractau neu brynu, yn datgan unrhyw gysylltiadau neu fuddiannau personol sydd ganddynt â chyflenwyr a/neu gontractwyr. 5) Dylid cynnal ymarferiad 'gwaith tŷ' i sicrhau bod enwau gweithwyr a chyfeirnodau lluosog yn gywir ar y System AS400; dylai enwau a chyfeirnodau gwerthwyr gael eu gwneud yn 'anweithredol' os ydynt wedi'u dyblygu. 6) Dylai pob swyddog sy'n gyfrifol am gaffael nwyddau a gwasanaethau gael ei atgoffa y dylid codi archebion yn derbyn yr anfoneb, ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. 7) Dylai'r Gwasanaeth lunio adroddiad bob mis yn dangos yr archebion a godwyd ac sydd heb gael anfoneb gysylltiedig; yna, dylid gwneud rhagor o ymholiadau i gadarnhau a yw'r nwyddau wedi cael eu derbyn ynteu a oes angen canslo'r archeb. 8) Dylid llunio adroddiad dilysu rhif TAW ar ôl paratoi pob taliad i GTAGC, yn rhestru rhifau TAW pob gwerthwr newydd. Bydd hyn yn golygu bod bodd cynnal gwiriad ar gronfa ddata ar-lein y Comisiwn Ewropeaidd i wirio ei fod yn rhif TAW dilys. 9) Dylai'r Uwch Reolwyr gael adroddiad bob 6 mis yn nodi perfformiad y Gwasanaeth mewn perthynas â'r dangosydd perfformiad sy'n ymwneud â thalu cyn pen 30 diwrnod.	**0**	**0**	**1**	**8**	**9**	**UCHEL**

2	**Incwm a Dyledwyr GTAGC**	1) Canfuwyd bod anfonebau'n weddill ar gyfer yr elfen TAW o secondiad; os na ellir dod i gytundeb, dylai'r Gwasanaeth ystyried a ddylai secondiad y swyddog ddod i ben. 2) Dylai unrhyw eithriadau i'r polisi ar waredu peiriannau tân, e.e. gwerthu i 'bartner dibynadwy', gael eu dogfennu mewn dadansoddiad risg a'u cymeradwyo gan y Grŵp Gweithredol. 3) Dylid gofyn i Ystafell Reoli'r Gwasanaeth roi'r gorau i ddarparu'r cyfleuster i drosglwyddo galwadau brys i Ystafell Reoli'r Gwasnaeth Tân ac Achub i gwsmeriaid sydd â dyledion yn weddill. 4) Dylai'r Swyddog Cyllid wirio'r System Galw Gwasanaeth Arbennig bob mis i sicrhau bod pob gwasanaeth y mae'n bosibl codi tâl amdano yn cael ei anfonebu'n brydlon. 5) Dylai'r adran gyfleusterau sicrhau bod y costau ar yr 13 Safle ar y Cyd yn cael eu cyfrifo cyn gynted â phosibl ar ôl diwedd y flwyddyn er mwyn gallu codi anfonebau dyledwyr yn brydlon. 6) Dylai'r is-adran gyllid gadw atodlen o'r incwm sy'n ddyledus ar gyfer yr 13 Safle ar y Cyd. 7) Dylid cytuno ar atodlen flynyddol o gytundebau rhent safleoedd erialau; bydd hyn yn gymorth i gysoni'r incwm sy'n ddyledus o rent safleoedd erialau a'r incwm a gafwyd mewn gwirionedd.	**0**	**0**	**3**	**4**	**7**	**UCHEL**
3	**Cardiau Prynu GTAGC**	1) Mae angen adolygu Gweithdrefnau Barclaycard, a'u diweddaru er mwyn sicrhau eu bod yn rhoi arweiniad mewn sawl maes allweddol. 2) Dylai terfynau credyd Barclaycard, fel y maent wedi'u cofnodi ar y gofrestr, gael eu gwirio yn erbyn System Barclaycard er mwyn sicrhau eu bod yn gyfredol ac yn gywir. 3) Dylai pawb sy'n dal cerdyn lofnodi *Ffurflen Cytundeb Barclaycard* pan fyddant yn derbyn Barclaycard. 4) Dylai'r gofrestr *Manylion Deiliaid Cardiau a Ganslwyd* gofnodi pob achos o ganslo cerdyn, gan gynnwys cardiau a gafodd eu colli/eu dwyn a chardiau a gafodd eu canslo oherwydd gweithgareddau twyllodrus. 5) Dylai ffurflen *Dychwelwyd Barclaycard* gael ei llenwi gan y Swyddog Cyllid pan fydd yn derbyn achos o gerdyn wedi'i ganslo. 6) Rhaid i ddeiliaid cardiau sicrhau bod cofnodion gwariant a derbynebau yn cael eu cyflwyno'n brydlon i'r Swyddog Cyllid er mwyn gallu cynnal gwiriadau cadarn yn amserol. 7) Rhaid atgoffa deiliaid cardiau i sicrhau bod derbynebau'n cael eu cyflwyno i gefnogi pob gwariant. Rhaid darparu derbynebau TAW dilys ar gyfer pryniadau sydd â TAW er mwyn	**0**	**0**	**6**	**6**	**12**	**Boddhaol**

		gallu ei hawlio'n ôl. Hefyd, rhaid atgoffa deiliaid cardiau na ddylent gael unrhyw fudd personol, e.e. pwyntiau deiliaid cardiau manwerthu, am brynu pethau ar ran y Gwasanaeth. 8) Gan fod rhaid dweud wrth Barclaycard cyn pen 28 diwrnod os oes unrhyw weithgarwch amheus neu dwyllodrus ar gardiau, mae'n bwysig i ddeiliaid cardiau gyflwyno eu cofnodion gwariant a'u derbynebau yn brydlon i'r Swyddog Cyllid er mwyn gallu cynnal gwiriadau cadarn yn amserol. 9) Ni ddylid defnyddio cardiau Barclaycard i dalu am gynhaliaeth i swyddog; dylid cael derbynneb, llenwi hawliad am gynhaliaeth, cymeradwyo'r hawliad ar unwaith, a'i gyflwyno drwy'r Gyflogres. Mewn amgylchiadau brys, pan ddefnyddir cerdyn i dalu am gynhaliaeth, dylid cofnodi'r gwariant gan nodi lefel yr wybodaeth sydd ei hangen mewn Hawliad Cynhaliaeth, sef lleoliad ac amser y tu allan i'r swyddfa er mwyn sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r Polisi Ad-dalu Treuliau. 10) Dylid atgoffa deiliaid cardiau bod rhaid iddynt gydymffurfio â'r Polisi Ad-dalu Treuliau; rhaid i wariant uwch na'r terfynau gael ei ad-dalu'n brydlon pan fo cofnod o'r gwariant yn cael ei gyflwyno, ac ni chaniateir gwario ar ddiodydd alcoholaidd. 11) Rhaid i ddeiliaid cardiau sicrhau bod y balans arian parod cywir yn cael ei roi yn y cofnod o wariant. Rhaid i bawb sy'n dal cerdyn lenwi datganiad diwedd blwyddyn i nodi'r arian mewn llaw er mwyn ei gysoni â'r cofnodion, a dylai deiliaid cardiau sydd ag arian parod yn ddyledus iddyn nhw gan y Gwasanaeth dynnu'r arian allan cyn gynted â phosibl a pheidio â chario balansau debyd drosodd. 12) Dylai'r Gwasanaeth ystyried rhoi'r gorau i dynnu arian allan, neu gyfyngu'n llym ar nifer y staff sydd â cherdyn.						
4	**Ymchwiliad Arbennig – Gweithgarwch Defnyddwyr Anawdurdod-edig ar y Rhwydwaith Technoleg Gwybodaeth Leol**	Mae'r cynnwys wedi'i gyfyngu	**Amh.**	**Amh.**	**Amh.**	**Amh.**	**Amh.**	**Amh.**
		*** Mae archwiliadau dilynol wedi cael eu trefnu yn 2019/20 er mwyn sicrhau bod yr argymhellion yn cael eu gweithredu'n foddhaol.** **Gweithredu'r argymhellion.**						**2** **1**

0
0

ATODIAD B

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Atodlen o Archwiliadau Dilynol 2018/19

	Disgrifiad	Archwil-ydd	Dyddiad yr Archwiliad	Dyddiad yr Archwiliad Dilynol	Nifer yr Argymhell-ion	Argymhell-ion yn Weddill	Barn Ddiwygiedig yr Archwiliad
1	**Gweithdrefnau Chwythu'r Chwiban GTAGC**	KVW	Ebrill 2018	Mawrth 2019	12	4 (3 WIP)	**UCHEL**

ATODIAD C

Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Crynodeb o Weithgareddau Archwilio Mewnol 2018/19

	Adran / Gwasanaeth	**Diwrnodau a Gynllun-iwyd 2018/19**	**Diwrnodau mewn gwirionedd 2018/19**
1	Y Prif Systemau Ariannol – **Credydwyr**	**10**	**13**
2	Y Prif Systemau Ariannol – **Incwm a Dyledwyr**	**9**	**13**
3	Y Prif Systemau Ariannol – **Cardiau Prynu**	**0**	**12**
4	Ymchwiliad Arbennig – **Torri Rheolau Data**	**0**	**8**
5	Gorsafoedd ar gael yn ôl y galw (RDS) (Ynys Môn a Gwynedd)	**10**	**0**
6	Diogeledd Seiber (Rhan 2)	**12**	**0**
7	**Archwiliadau dilynol**: • Polisi a Gweithdrefnau Chwythu'r Chwiban	**7**	**3**
8	Gwaith Cynllunio ac Adrodd ATAGC (gan gynnwys Adroddiad Blynyddol a Chynllun Strategol)	**5**	**6**
9	Cronfa wrth gefn	**2**	**0**
	CYFANSWM Y DIWRNODAU	**55**	**55**
	Diwrnodau a ddyrannwyd 2018/19		**55**
	Diwrnodau mewn gwirionedd 2018/19		**55**
	Cyfanswm y Diwrnodau a gariwyd drosodd i 2019/20		**0**